

ویژه نامه چهارم تدبیر

تأمل در روش‌های تدبیر

گزارش عملکرد کارگروه روش‌های تدبیر سوره‌ای || **طهورا دانشور (مسئول کارگروه)**

فعالیت‌های گذشته

- برگزاری چندین جلسه مباحثه برای کادرسازی کارگروه تدبیر سوره‌ای
- تدوین فایل معرفی کتاب تدبیر سوره‌ای بر اساس سخنرانی‌های استاد اخوت
- تهیه پرده‌نگار هر درس
- تدوین فیلم‌های آموزشی
- **فعالیت‌های در حال اجرا**
- بروزرسانی فایل معرفی کتاب تدبیر سوره‌ای بر اساس سخنرانی‌های اخیر استاد اخوت
- برگزاری جلسات مباحثه با مریبان کارگروه تدبیر سوره‌ای به منظور هم‌افزایی
- برگزاری جلسات مباحثه کتاب با قرآن‌آموزان کتاب تدبیر سوره‌ای
- تدبیر در سور مبارکه جمعه، قاف، ذاریات، محمد، حجرات، فتح، تحریم، طلاق و تغابن با رویکرد کتاب تدبیر سوره‌ای
- تهیه فایل تصویری چگونه کتاب تدبیر سوره‌ای را بخوانیم؟

برنامه‌های آینده

- تدبیر در سور مصلات با رویکرد کتاب تدبیر سوره‌ای
- تدبیر در کل سوره‌های قرآن با رویکرد کتاب تدبیر سوره‌ای
- برگزاری مباحثات مستمر کتاب تدبیر سوره‌ای

خروجی‌ها و محصولات

- معرفی کتاب روش‌های تدبیر سوره‌ای
- چگونه کتاب تدبیر سوره‌ای را بخوانیم؟
- استخراج سوالات متداول کتاب تدبیر سوره‌ای
- فیلم‌های آموزشی کتاب تدبیر سوره‌ای
- پرده‌نگار درس کتاب
- برخی فایل‌ها در کانال کمک آموزشی تدبیر سوره‌ای موجود است. برای دسترسی به باقی موارد یا پیوستن به کارگروه، به شناسه زیر در پیام‌رسان بله می‌توانید پیام دهید:

@tahoura_daneshvar

تدبیر و تخصص

گزارش برگزاری دوره‌های تدبیر در مدرسه حمد (هنر و ادبیات) || **زهرا حسین میرزایی (مسئول آموزش)**

با توجه به اهمیت و لزوم برگزاری دوره‌های تدبیر در قرآن در سطوح مختلف، مدرسه دانشجویی حمد (هنر و ادبیات) چند سالی است راهبر این مسیر پُر ثمر شده است. به جهت اینکه اعضای مدرسه دانشجویی حمد بتوانند همراه با تدبیر در قرآن، فعالیت‌های تخصصی خود را پیش ببرند، تصمیم بر آن شد که دوره‌های تدبیر در قرآن به شکلی برگزار شود که تداخلی بین این دو نباشد و قرآن‌پژوهان بتوانند تدبیر در قرآن را با جدیت پیگیری کرده و در عین حال در عرصه تخصصی مورد علاقه خود نیز فعالیت داشته باشند. از خردادماه ۱۳۹۹ برگزاری دوره‌های تدبیر در قرآن در مدرسه حمد آغاز شد و تا اکنون نیز ادامه دارد.

این دوره‌ها شامل دوره‌های عمومی و تخصصی تدبیر در قرآن می‌باشد. همچنین سعی شده است تا دوره‌های تدبیر در قرآن در مرحله تخصصی به شکلی طراحی شوند که سرفصل‌ها دارای چابکی و سرعت متناسب باشند و در عین حال با ساده‌سازی، اختصار و گویا بودن ارائه شوند. با هدف تسهیل برگزاری دوره‌ها در مدرسه قرآن، مدرسه دانشجویی حمد، دوره‌های تدبیر در قرآن را در سطوح مختلف برگزار کرده و در کنار این اصل مهم و با توجه به تنوع مخاطبان، کارگاه‌هایی در عرصه‌های هنر، داستان‌نویسی و یادداشت‌های ادبی هدف‌گذاری نموده است. کارگاه‌های تخصصی برآنند تا با به‌کارگیری آیات

و مفاهیم تدبیری در مسیر برگزاری دوره‌ها، و با توجه به استعداد و آموزش به قرآن‌پژوهان، این مسیر را به شکوفایی برسانند و نتایج و خروجی قرآن‌پژوهان در قالب‌های گرافیک، تصویرسازی، داستان، متن ادبی، سوره‌نوشت و... منتشر شده است. به منظور تدریس دوره‌های تدبیر، از افراد کمتر شناخته‌شده که توان ارائه و تدریس مباحث تدبیر در قرآن را داشته و از نظر تدبیری نیز توانمند هستند، دعوت شده است. هر کلاس یک پشتیبان علمی دارد که علاوه بر تدریس سوره و روش، جلسات مباحثه برگزار می‌کند تا قرآن‌پژوهان بتوانند برای قوی‌تر شدن در آن درس، به مباحثه و هم‌افزایی با یکدیگر

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر:

کاشف

احمد رضا اخوت

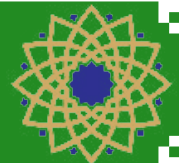
هیأت تحریریه:

اعضای مدرسه دانشجویی قرآن و عترت

کانال اطلاع‌رسانی

مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت

@QuranEtratSchool

بپردازند.

از اهداف مهم مدرسه دانشجویی حمد، طراحی یک برنامه ریزی منسجم و یکپارچه برای قرآن پژوهانی است که تمایل دارند، فعالیت تخصصی انجام دهند. برای این مهم، باید اهمیت قرآن مشخص باشد و دعوت به قرآن در اولویت

قرار گیرد.

با توجه به اینکه مخاطب این مدرسه دارای شرایط و اقتضائات خاصی بوده، مدرسه حمد تا حدودی به اهداف مذکور نزدیک شده است. در این مسیر، آثار هنری و ادبی متنوعی در مدرسه دانشجویی حمد تولید شده و با برگزاری

کارگاه‌های مختلف، وجوه هنری زیبایی در کنار تدبیر در قرآن توسط فعالان این عرصه رقم خورده است.

ما بر این باوریم که قرآن، زیباترین اثر هنری عالم است و می‌توان در سایه آن، عالی‌ترین بروزات هنری و ماندگار را رقم زد

تدبیر به وسعت جامعه

مصاحبه با یک مجاهد موفق در گشایش چندین عرصه تدبیر! || محبوبه عباسی

۱. در کجا و در چه بازه زمانی، چه سوره‌ای، با چه روشی و برای چه مخاطبی ارائه کردید؟

به لطف حضرت حق در دو حسینی، آموزش تدبیر در قرآن را در بیوت نورانی شروع کردیم. حسینی‌های در خیابان نصرت که اعضا از نظر سنی نسبتاً بالا و از نظر تحصیلات دانشگاهی نسبتاً پایین بودند. از این جهت عنوان نکردم که تدبیر می‌خوانیم و کتاب هم معرفی نکردم ولی سیر کتاب مقدمات تدبیر و روش‌های تفکر را طبق نظم خود کتاب پیش رفتیم. کند می‌رفتیم اما پیوسته. ارائه مقدمات و روش‌های تفکر حدود دو سال طول کشید ولی شکر خدا نتیجه داشت. در حال حاضر دوستان از جزء ۳۰ شروع کرده‌اند و هر هفته به نوبت یکی از اعضای کلاس از روی تفسیرهای ساده مثل نور و نمونه، توضیحی راجع به سوره می‌دهند و سپس نکته طهارتی استخراج کرده و انسان مطلوب و نامطلوب آن را بیان می‌کنند. سوره‌های بلندتر را چند نفری با هم ارائه می‌دهند.

حسینی دوم در محله امیرآباد، خیابان هجدهم است. از سال ۹۶ مقدمات تدبیر را شروع کردیم. این حسینی هم به مانند بیوت نورانی است اما با تعداد بیشتر، سطح تحصیلی بالاتر و تنوعی از گروه سنی. تقریباً با ۱۰۰ نفر شروع شد و تا قبل از کرونا حدوداً همین تعداد ثابت بود. اما به واسطه کرونا و اختلالاتی که پیش آمد در یک بازه کلاس‌ها تعطیل شد و در بازه‌ای هم غیر حضوری شد ولی در حال حاضر حضوری است و با تعداد کمتر. دوستان در آن حسینی تا انتهای ترم تدبیر سوره‌ای مطالعه کرده‌اند ولی خروجی نداشتند. با توجه به تأکید استاد اخوت بر خوب خوانده

شدن ترم‌های قبل، مجدداً به مقدمات تدبیر برگشتیم و عمیق‌تر و اصولی‌تر مطالب کتاب‌ها را دوره کردیم. در حال حاضر دوره روش‌های تفکر هستیم و دوستان هر درسی را بر روی سوره‌ای واحد پیاده می‌کنند و سر کلاس ارائه می‌دهند. یکی از عزیزان کلاس هم در مسجد، مقدمات تدبیر را برای مخاطبان مسجد ارائه می‌دهد. یکی دیگر از این عزیزان هم تا دوره تهلل را به طور مجازی و با استفاده از صوت‌ها تا قبل از کرونا گذرانده است که به نظم رکوردی در مدرسه قرآن باشد.

در ایام کرونا طبق امر استاد اخوت در دی‌ماه سال ۹۹ مبنی بر اینکه هر کسی یک کلاس قرآن راه‌اندازی کند، ابتدا جمع خانوادگی ۱۰ نفره‌ای را تشکیل دادیم با عنوان سوره‌خوانی و قرار شد هر کسی در این جمع، سوره‌ای را پیشنهاد دهد و سوره خوانده شود و نکات طهارتی و عملیاتی آن استخراج شود. به لطف خدا تا به امروز جمع سوره‌خوانی ما ۸۰ نفره شده است و در فضای مجازی، عزیزان سوره‌های درخواستی خود را اعلام کرده و سوره به صورت ختم مفهومی قرائت می‌شود و نکات کاربردی آن بیان می‌شود.

کلاس دیگری هم به لطف سور مسبحات با عزیزان ایرانی ساکن در آمریکا با معیت خانم مهدیه ادیب داریم که سه‌شنبه‌ها ساعت ۵:۳۰ صبح برگزار می‌شود. در ماه مبارک رمضان، مهمان سور مسبحات بودیم و بعد از آن از جزء ۳۰ و سوره ناس شروع کردیم و در حال حاضر سوره تکاثر هستیم.

برای جمع دوستان دبیرستانم که عمری را با هم گذرانده‌ایم و از نوجوانی انیس و مونس بوده‌ایم،

ماهی دو بار کلاس تدبیر بر پا شد. به لطف خدا در حال حاضر کتاب تدبیر کلمه‌ای هستیم و دوستان سوره مورد علاقه خودشان را انتخاب می‌کنند و با روش‌های تدبیری که آموزش دیده‌اند، ارائه می‌کنند. بخش آغازین کلاس ارائه دوستان و بخش دوم کلاس هم ارائه بنده است. برای جمع خانواده و فامیل هم کلاس تدبیر ماهانه دو بار به صورت حضوری و دو بار به صورت مجازی برگزار می‌شود. در جلسات حضوری درس داده می‌شود و در جلسات مجازی مباحثه انجام می‌گیرد. این جمع تازه تشکیل شده و کتاب مقدمات تدبیر هستیم.

دو کلاس روش‌های تدبیر مدنی هم به لطف حضرت حق و حضرت رسول الله ﷺ در مدرسه قرآن برگزار می‌شود.

۲. هدفتان از انتخاب هر مخاطب، هر سوره و هر روش چه بوده است؟

از لحاظ انتخاب مخاطب به نظرم هر کسی که کلمه‌ای یا حرفی می‌داند، وظیفه دارد به جامعه‌ای که به آن دسترسی دارد، ارائه کند. مخاطبان من، جامعه در دسترس من هستند. اعم از فامیل، دوست، محله و هر کسی که مرا بشناسد، اگر چه من ایشان را نشناسم.

کلاس‌هایی که سوره‌محورند مثل سوره‌خوانی، دوستان اعلام می‌کنند و بر روی سوره‌هایی متوقف می‌شویم که در ذهن درخواست‌کننده آن سوال و نیاز ایجاد کرده است. در کلاس‌هایی هم که تدبیرمحورند، هدف فعال شدن قدرت تدبیر در جامعه‌ای است که می‌شناسیم و به آن دسترسی داریم.

۳. چقدر به این اهداف توانستید دست پیدا

امروز بحمدالله پرستاران در چشم مردم ما از همیشه عزیزتر و شرافتمندترند؛ و این لطف خدا و نعمت خدا است... در این قضیه‌ی کرونا مردم فهمیدند که پرستاری چه کار بزرگ و مهمی است. چه ارزشهای والایی در درون آن وجود دارد.

عبدالله
رهبر انقلاب
۱۳۹۹/۳/۲۰

کتابخانه
KHAMELIR

کنید؟

ان شاء الله که خداوند و امام زمان علیه السلام راضی باشند ولی به نظرم کار قرآنی به خاطر زنده بودن قرآن حتما دارای نتیجه و اثر است و هر کلاس قرآنی منتج به نتایج عالی می شود، ان شاء الله.

۴. چالش های مواجهه با مخاطب خارج از مجموعه چه بوده است؟

مخاطب خارج از مجموعه خیلی به تمرین و همکاری در بحث و درس علاقه ای ندارد، بیشتر شنونده است و زیاد اهل ارائه نیست و برای فعال شدنش باید اولاً صبور بود و ثانیاً نیازهایش را فعال و دیدگاهش را نسبت به ارائه قرآن تغییر داد. اگر صبر کنیم، فعال می شوند. الحمدلله کلاس هایی که من تجربه کردم، خروجی های خوبی داشتند. عزیزانی در جمع های خانوادگی و مسجدی شروع به ارائه کردند، هم چنین عزیزانی که در خود کلاس مشارکت و همراهی می کنند.

۵. بازخوردهای مثبت یا منفی را بفرمایید.

بازخورد مثبت بسیار زیاده بوده است. اکثراً معتقدند مدل زندگی شان به خاطر تغییر در مبناها و گزاره های شان، کامل تغییر کرده و این تغییر توسط دیگران و افراد خانواده قابل مشاهده

بوده و معترف هستند.

واقعیت اینکه باز خورد منفی ندیدم و جالب اینکه اکثراً بعد از مدتی که در کلاس هستند، عنوان می کنند که چرا دیگران نظر مساعد و مثبتی نسبت به تدبیر به روش مدرسه قرآن ندارند؟! در واقع بعضی عزیزان با پس زمینه نامطلوبی از تدبیر مدرسه قرآن، وارد به کلاس ها میشوند و چون هیچ عیب و نقصی پیدا نمی کنند، سوال می کنند که مطالب به این باشکوهی و متقنی چرا مورد تأیید بعضی از خواص نیست؟!

مثلاً یکی از عزیزان کلاس ما به نقل از یکی از خواص می گفت به من سفارش کردند اگر کلاس های تدبیر مدرسه قرآن می روی، به نتیجه گیری هایی که از مباحثشان می کنند، دقت کن و زود نپذیر! ایشان با تعجب عنوان می کرد که من هیچ نتیجه گیری بدون حجت و دلیلی در این کلاس ندیدم و متعجبم از هشدار که دریافت کردم!

۶. توصیه شما برای نحوه گسترش این مسیر ارائه تدبیر و سوره چیست؟

به نظرم مهم است که تدبیر را برای همه بدانیم و برای فهم تدبیر، مرزی قائل نشویم و کودک و پیر

و بی سواد را از فهم تدبیر مستثنی نکنیم. به نظر

من، همه می توانند تدبیر آموز باشند.

باید تمرین کنیم تا تدبیر را در سطوح مختلف، برای افراد مختلف با سطح سواد مختلف و سنین مختلف بیان کنیم و تدبیر را محدود به دانشجو، باسواد، باهوش و... نکنیم.

۷. چه کمک هایی از چه بخش های از مجموعه در این مسیر مورد نیاز است؟

اگر کتاب هایی با متن های سبک تر و مهارتی تر در کنار هر جلدی از کتب روش های تدبیر قرار داده بشود، شاید کار ارائه را برای سطوح مختلف راحت تر کند. متن کتاب و حتی قطع و اندازه آن، به گونه ای است که برای جمع اولی ذکر شده در سوال اول، نتوانستم پیشنهاد بدهم چون دیدن کتاب و متن آن، باعث می شد اعتماد به نفسشان از دست برود و احساس کنند که فهم مطالب کتاب، برایشان امکان پذیر نیست. ولی اگر کتاب هایی با بیان ساده تر و مهارتی تر برای این قشر هم که اتفاقاً قشر بزرگی هستند، در نظر گرفته شود، شاید بهتر باشد. اگرچه نبود کتاب، مانع ارائه ما به این قشر محترم و نازنین نمی شود!

پیشخوان

برگزاری جلسه هم اندیشی جریان سوره نور در دانشگاه با فعالان دانشجویی توسط مدرسه سفیران قرآن

و برای نزولش به سوره احتیاج دارد؛

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾
﴿سُورَةُ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾

زیر باران نور رفتن است، هم نشینی با این سوره!

مفتریم به دعوت از شما

برای پیوستن به جمعی که قصد خوانش این سوره را دارند... که باران بیارد...

بارانی که از به هم پیوستن ابرها پدید می آید؛

﴿اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزِجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدَّاقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ؟﴾

در نهایت در جلسه هم اندیشی با توجه به فضای سوره، فرآیند اجرای طرح در گام هایی به شرح زیر برنامه ریزی شد:

دسته آیات سوره بر اساس بینه های مطرح شده در هر دسته، مطالعه شده سپس جهت استخراج راهبرد برای پیاده سازی هر بینه در سطوح مختلف مخاطب گمانه زنی هایی صورت بگیرد، و در نهایت به ایده پردازی حول راه حل ها و چگونگی اجرا، در قالب های مختلف متناسب با سطح دانشگاه های هم اندیشی، برنامه ریزی شود.

از این رو هر یک از اعضای مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت علیهم السلام که مایل به همراهی در این طرح و شرکت در جلسه ایده پردازی هستند، در

مدرسه سفیران قرآن با همکاری کارگروه تدبیر شهید شریف واقفی دانشگاه شریف اقدام به برگزاری جلسه ارائه سوره مبارکه نور با حضور آقای چیت چیان برای جمعی از فعالان فرهنگی و قرآنی برخی دانشگاه های تهران و شهرستان ها در روز ۳ آذرماه نمود. این جلسه، اولین جلسه از طرح «جریان سوره نور در دانشگاه» با هدف نورانی شدن فضای دانشگاه ها با تمرکز بر تبیین و ترویج موضوعات سوره مبارکه نور است.

در این جلسه ۱۵ نفر از دانشگاه های شریف، امیرکبیر، شهید بهشتی، تربیت مدرس، خواجه نصیر، الزهرا به صورت حضوری و ۲۴ نفر از دانشگاه های شهرستان ها به صورت مجازی شرکت نمودند. با توجه به ضرورت کار تفصیلی بر موضوع جهاد تبیین و از آنجا که سوره مبارکه نور به موضوعاتی چون بینه و تألیف، حول امر جامع به شیوه بسیار باشکوهی پرداخته است، بزرگواران حاضر در جلسه از طریق دعوتنامه ذیل توسط فعالان دانشگاهی مجمع به این جلسه دعوت شدند:

«تبیین»

چه واژه تکرار شدنی غریبی است این روزها!

امری که بیش از همه چیز به آن نیاز داشتیم و داریم!

امری که با جهاد آمیخته می شود!

مگر چقدر مهم است؟

به قدری مهم بوده است که نازل کردنی است.

- صورت داشتن شرایط زیر می توانند به شناسه خانم کرمی در پیام رسان بله (@n_karami) مراجعه نمایند.
- شرایط شرکت در طرح سوره نور:
۱. علاقه مند به تدبر در قرآن یا در حال گذراندن دوره های تدبر
  ۲. دغدغه فعالیت در دانشگاهی مشخص یا به طور کل در جمع سفیران قرآن جهت دانشگاه های مختلف
۳. امکان اختصاص پنج ساعت وقت در هفته لازم به ذکر است سوره مبارکه نور از تیرماه سال جاری جهت «ترویج باورهای توحیدی سوره نور برای تحریک میل به عفاف و حیا» در دستور کار سفیران قرآنی قرار گرفت که توجه به این سوره از این ناحیه هم بسیار درخور و مغتنم است.

به مناسبت ولادت حضرت زینب علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

زینت پرور زینت بی باخ و زینت مادر و پدر
ضرب سدا الله علیها جرد. گریه خدیجه ادر دوره دینی نمود
کرده است به همین دلیل هم نام او در دنیا عقیله لیلی
که می شود به عقل اداتنا کرد و با ایشان از عالم رادیه
برادرش حسن ^{علیه السلام} حسنی شد و از زینت
را به حسن ارتقا داد و بر اسماء علیها السلام با طم
ش و الله القدره دینی در عصره عالم نمود کرد.

مبارک باد از روزی که مومنان
به دیره بر پرستاران نبردوار

|| احمد رضا اخوت

۱۴۰۱، ۹، ۹